

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXI.

V Celovcu, 16. oktobra 1902.

Štev. 42.

Pred volitvami.

1. Nemško-nacionalna pravičnost.

Katolišk mož mora biti pravičen. Da pa nemški nacionalci niso katoličani, to, dragi bralci, veste iz prejšnjih poročil o zadnjih deželnozborskih zasedanjih; opozarjam samo še na: usmiljene sestre, ki naj bi se vpeljale v celovški bolnici in na verouk na realki. Vsak krščanski volilec lahko ve, da so dela nemško-nacionalcev polna krivic. In to vam hočemo danes dokazati. Krščanski slovenski kmet! Jeli bilo prav in pravično, da vam skozi celih 30 let niso hoteli dati direktnih in tajnih volitev? Je morebiti pravično, da so nemški nacionalci hibe in krivice starega volilnega reda pustili še vedno v novem? Kmetje! Ali je morebiti pravično, da so vam k dosedanjim štirinajstim poslancem dali samo enega, ko bi po številu prebivalstva in razmerji davka jih morali imeti 29? Je pravično, da so pustili veleposestnikom 10 poslancev, dočim bi jim šla po pravu samo dva? Trgi in mesta volijo deset poslancev, pripadlo pa bi jim jih le pet! Zakaj so združili volivne kraje tako, kakor n. pr. četrto kurijo v Velikovcu s Celovcem itd.? Samo zato, da bi krščanski, zlasti slovenski volilci propadli! Zakaj Rožeka niso ločili od Paternijona in Beljaka? Samo zato, da Slovenci gotovo propadejo. Glejte, vse samo krivica, strankarstvo nemško-nacionalcev, da bi sebi ohranili poslanske sedeže. Tako delo ni ljudstvu koristno, ni krščansko; najboljši odgovor bote jim dali, da vse svoje glasove združite na krščanske slovenske može!

2. Nemško-nacionalna varčnost.

Kmet dobro ve, kako se dandanes denar težko prisluži. Vsak belič dvakrat obrne, predno ga izda; zakaj varčevati mora, po dohodkih mora vravnati tudi svoje izdatke. Ravno nasprotje od tega pa so nemški-nacionalci. Dokazana resnica je, da so po deželah, kjer oni kraljujejo, najvišje deželne doklade. In dokazano dejstvo je tudi: kolikor bolj črn je deželni zbor, toliko manjše doklade! Na Tirolskem, Predarliskem, Gornje- in Nižje-Avstrijskem so v večini † † † „klerikalci“, in doklade so mnogo manjše, kakor pri nas na Koroškem! In zakaj? Zato, ker so z zavarovalnicami, kreditnimi zavodi in drugimi zadrugami nemško-nacionalce že za desetletja prehiteli.

Usmiljene sestre bi bile, kakor znano, mnogo ceneje. Toda „Koroška ima, Koroška lahko plača!“ Torej proč z njimi, dijakonise sem! Ustanovili so deželno zavarovalnico, in dokazano je, da so upravni stroški veliko večje svote požrli, kakor izplačane zavarovalnine neke škode vsled ognja in nesreč pri živini. In ceste in pota? Kako so se delale, kdo si je pri tem pač največ prislužil? Dela so se oddajala njihovim pristašem in na račun ubogega kmeta bogatili so se le nekaterniki.

Iz „Mira“ vam bo še v spominu, da je moloh „šolstvo“ požrl letos 1,607.879 kron. Zakaj tudi ne? Saj ravno učitelji najbolj delajo za nemške nacionalce, zato morajo biti slednji hvaležni in skrbeti za učitelje. Ves deželni odbor, vsi deželni uradi, vse ceste, mostovi, vse reguliranje hudournikov, vse bolnišnice, vsi dobredelni zavodi itd. ne stanejo toliko, kakor ljudsko meščansko šolstvo. Vse bi bilo drugače, da bi ne bila šletna šolska dolžnost! In vendar še ne bo konca! K tem 1,607.879 prišli bodo še novi stroški, saj učitelji zahtevajo vedno več, in nemško-nacionalci nimajo poguma, da bi rekli: Do tu sem, in ne dalje! Zato, kmetje, ako hočete, da se bode v deželi drugače gospodarilo, zjedinite svoje glasove na krščanske, slovenske može; nemškim nacionalcem ne dajte niti enega!

(Konec sledi.)

Drugi časi.

V belgijskem mestu Namur vršil se je pred enim mesecem velikanski shod v čast presv. Rešnjemu Telesu. Mesto Namur, ki šteje 31.000 prebivalcev, storilo je vsemogoče, da dostojno sprejme

došle goste. Na peterih glavnih cestah napravili so velike slavoloke, hiše in ulice kinčali so z lepimi vencami in banderami. Okinčane so bile vse cerkve, a tudi vsa javna poslopja. Dne 5. septembra se je shod pričel; predsedoval mu je namurski škof msgr. Heylen, na govorniški oder pa so prihajali najslavnejši govorniki, kot minister notranjih zadev g. Woerste, g. Melot, župan mesta Namur in drugi. Duhovniki in sodni možje so se družili v hvalospelih v čast presvetega zakramenta. Shod se je sklenil dne 7. septembra s splošnim sv. obhajilom in velikanskim sprevedom. Spreved je šel iz stolne cerkve ob 1/2. uri in se je vrnil še-le ob 1/2. uri nazaj. Udeležilo se ga je pri 30.000 ljudij! Take procesije svet še ni lahko kdaj videl. Nastopilo je v sprevedu 11 stanov, vsak v 72 oddelkov predeljen. Društvo katoliških časnikarjev je bilo popolno prisotno. Najsvetejše je nosil nekaj časa kardinal-legat, nekaj časa apostolski nuncij. Za najsvetejšim pa so stopali najslavnejši meščani: Flavereau, minister zunanjih zadev; Montpellier, guverner v Namuru; Bricij, guverner v Luksemburgu; Melot, župan namurski, vsi poslanci in senatorji okraja Namura in Luksemburga itd.

Ravno 18 let popred, dne 7. sept. 1884, so v glavnem mestu Belgije liberalci napadli in krvavo pobijali katoličane pri volitvah! Zato so zdaj liberalni časniki pisali: „Kako se je v 18 letih vse mišljenje spreobrnilo!“ Da, spreobrnilo se je; katoliško, krščansko mišljenje prišlo je na vrh in država se je izročila katoliškim možem.

Tudi pri nas je ljudstvo verno — a gospodu, ki vlada in ukazuje, sovraži pozitivno verstvo. Kedaj se bo pa ljudstvo vzbudilo, da bo pri vseh volitvah spravilo može kvišku, ki se strinjajo z narodom v verskem mišljenju, in ki bodo kot verni možje delali za blagor národa, ne pa za svoj dobiček. Kedaj pridejo na m drugič? Na delo za nje!

Mohorjeva družba in naši nasprotniki.

„Kärntner Nachrichten“, po domače „Beljaška Urša“, so objavile v 76. številki (21. sept. 1902) članek „Der Kärntner Slovene und seine Muttersprache“, ki se kar cedi zlobe, nesramnosti in — neumnosti. Visoko število letošnjih Mohorjanov — 80.046 — je zbódló neznanega dopisnika v oči in s tem svojim bornim pisarenjem hoče dati duška svoji jezici in hoče smešiti Mohorjevo družbo in koroške Slovence.

Pravi, da pristopa koroški Slovenec Mohorjevi družbi samo radi duhovnikov, „da pa knjig, razun morda koledarja, ne čita, ampak jih vrže v kako omaro k zaslužnemu pokoju.“ No — dotičnik pač še ni prišel dostikrat ob zimskih večerih v pošteno slovensko kmetško hišo, da bi videl, kako pridno in kako pametno vživa Slovenec duševno hrano, ki mu jo daje Mohorjeva družba. Dotičnik najbrž tudi ne vé, kako so se čitale in se še čitajo danes povesti „Miklova Zala“, „Križem sveta“, „Kortonica“, „Deteljica“ itd., ki so skoro vse že v drugo in v tretje natisnjene, — najbrž radi tega, ker jih nihče ne čita — kali?! Da imenuje te knjige „minderwertiges Büchermaterial (knjige brez vrednosti), nas nikakor ne more čuditi, ker priznanja ne pričakujemo od take vrste ljudij, kot so oni, ki dopisujejo v „Beljaško Uršo“ — so pač ljudje na svetu, ki vzdigujejo svoje glave tako visoko proti nebu, da jim solnce popari in požge še te možgane, ki so je prej še imeli v svoji puhli glavi.

Da je slovensko preprosto ljudstvo po svoji večini saj tako izobraženo kakor pa priprosto nemško, mislim, da mi ni treba še dolgo dokazovati; zakaj kdor vé, koliko čita avstrijski nemški planinec in koliko zavedni slovenski kmet, o kakih stvarih se more lahko govoriti s poštenim koroškim Slovincem (nemčurjev seveda ne štejem v to vrsto), med tem ko se more pogovarjati z navadnim nemškim Koroščem skoro le o krompirju in o moštu in žganju, ta ne bo dolgo omahoval v sodbi. Do-

pisnik najbrž ne vé, da je pisal Nemeec Hellwald o Slovencih, da so oni najnadarnejši slovanski národ (das intelligenteste slavische Volk); in o nadarjenosti Rusov in Poljakov so Nemci menda precej prepričani, ker štejejo dandanes povesti Poljaka Sienkiewicza in Rusa grofa Tolstega med najbolj čitane nemške knjige! In Slovenci?!

Nato vzdigne dopisavček svoje klaverno pero nad našo lepo pismeno slovenščino. „Novo slovenščino“ imenuje naš jezik; beseda je popolnoma pravilna kot znanstveni izraz nasproti „staroslovenščini“, ki sta jo pisala sv. brata Ciril in Metod“, a naši nasprotniki jo rabijo zlobno, da bi povedali s tem: slovenščina je le umetno skovan jezik, ki ga ljudstvo ne razume. Tudi dopisnik „Beljaške Urše“ trdi, da je „novoslovenščina“ jezik, ki so ga iz vseh koscev sveta skupaj znesli naši slovničarji. Pa le počasi prijatelj! S to svojo trditvijo si dokazal samo, da nimaš niti najpreprostejšega jezikovnega znanja! Zakaj sicer bi moral vedeti, da je književni jezik samo raznih peg očiščeni ljudski jezik. In če izraža željo, naj bi se pisalo tako, kakor govori koroški nemčur in neomikaneec, se samo čudimo, zakaj ne zagovarjaš tudi zahtevo, naj se odslej ne piše več „novovisokonemški“ pismeni jezik, ampak nareče labudskih kmetov ali pa — Kočevarjev. Za tako imenitno iznajdbo bi ti bili vsi „Vsenemci“ zelo hvaležni, ker bi se s tem hitro rešili vseh francoskih tujk, ki jim delajo tolike preglavice. In prav tiho samo tebi povem na uho, da se tudi „novovisokonemški pismeni jezik“ nikjer med ljudstvom ne govori in da ga preprosto ljudstvo še prav razume ne; severni Nemci pa se ga morajo v šolah učiti kakor kak čisto nov, tuj jezik, kot bi se učili recimo mi — ruski jezik. Ali si zagotovljen?

Sedaj pa do onih stavkov s katerimi smeši dopisnik slovensko koroško narečje. Stavke kakor „burgermastr je v rathausu harenke trančirov“ in druge, ki jih priobčuje „Kärntner Nachrichten“, prvič noben Slovenec ne govori, potem pa, če se res govori pokvarjena slovenščina med neukim ljudstvom, naj pomisli oni duševni revček, katerega duševno obzorje ne sega dalje kot do pete kakega Wolfa, da govori tako človek, ki se nikoli v svojem življenju ni v šoli učil slovenščine, in da tudi Nemeec po slovenskih mejah pozna besede kot „Pottitzen“, „Greden“, „Strankalan“, „Pisanka“ itd. itd., ne da bi omenil še kočevskega nemškega narečja, v katerem je polovica besed slovenskih. Pomisli naj tudi, da celo omikani Nemeec, torej tak, ki se je učil enkrat svojega materinega jezika in je gotovo imel dosti prilike izobraziti se v njem, da govori tak človek stavke kot so sledeči: „Die Gallerien und das Parterre des Theaters waren bei der Inszenierung der Operettennovität voll.“ „Bei jeder Programmnummer des Concertes der Musikkapelle im deutschen nationalen Kasino applaudierte das Publikum.“ „Die Dame promenierte am Peron der Station, löste bei der Personenkasse eine Karte 2. Klasse und stieg auf das Signal des Portiers ins Coupé.“ „Im Plenum des Parlamentes interpellirte der Präses des alldeutschen Klubes den Ministerpräsidenten. (Razprte besede so vse tujke!) O jeziku, ki ga govoré gigerlni in gospe po salonih, in ki je na pol francoski, še govoriti nočem. Torej Nemeec lahko rabi tujke, ne da bi bil tat, če pa neuki Slovenec stori isto, pokažejo naši nasprotniki na-nj, češ: tak jezik govorijo!

Nemci imajo sploh čudno navado: Slovincem na Koroškem nočejo dati slovenskih národnih šol, tako da mora vsak sam za-se izobraževati se v svojem materinem jeziku in jim potem predbacivajo jezik, ki ga govoré nezavedneži in — nemčurji (to je oni „intelligenter“ Theil der windischen Bevölkerung“, ki je „deutschgesinnt“) in ki je naravna posledica takih šolskih ponemčevalnic, s katerimi nas osrečujejo Nemci; če zahtevamo srednje šole

* Če smatramo oštrije, kramarje, pijance in pretepacve za krono stvarstva, je to pač „intelligenter Theil“!

in vseučilišče v Ljubljani, nam predbacivajo, da smo neomikan narod, da nimamo dovolj učnih in znanstvenih knjig, ne da bi pomislili, kdo bi drage knjige kupoval, če se ne morejo rabiti po šolah. Vzemite Nemcem vseučilišča in radovedni smo, kje bo ostala potem njihova znanstvena književnost. Vzemite Nemcem srednje in ljudske šole, in rad bi poslušal, kako bo potem govoril preprosti, kakor tudi olikani Nemeč! Če bo pa bolje govoril nemško kakor danes kak koroški Slovenec slovensko, o tem bi si dovolil malo podvomiti!

Zakaj nam torej ne dajo šol? Radi tega, ker se bojé nadarjenosti in vztrajnosti Slovencev, ki bi potem, čeprav ne po številu, pa po zmožnosti daleč nadkrižovali Nemce, in ker bi potem nezmožnim Nemcem ne mogli več dajati mastnih nezasluzenih služeb med nami Slovenci! Toda vstrašimo se jih tudi tako ne! Nemci nas hočejo siloma ponemčiti, toda stojmo trdno, vstrajajmo in ne udajmo se! Podpirajmo družbo sv. Cirila in Metoda, podpirajmo „Učiteljski dom“ in pridno pristopajmo naši krasni dični družbi sv. Mohorja! To bo najboljši odgovor na tako podlo blatenje od strani naših nasprotnikov! J. G.

Dopisi.

Rožek. (Od sodnije.) Na pet dnij zapora je bil dné 9. okt. obsojen neki fant, ki je ponoči dné 22. sept. udaril g. pečniškega župnika s pestjo po glavi. Stvar je bila taka: g. župnik je bil na obisku v Št. Jakobu. Ob kaki osmi uri zvečer se je odpeljal proti domu. Na poti je došel voz, na katerem so se peljali četiri fantje in so prepevali. Ti so s svojim vozom obstali in gospodov voznik se je mirno izognil. Nihče ni zinil niti besedice. Ko so bili kakih sto korakov naprej, dobi g. župnik na enkrat precej močno rano od zadi v glavo, da mu je kar klobuk padel na tla. V Brežanovi gostilni je g. župnik vprašal, ali je kdo šel tam mimo, pa tam niso za nobenega vedeli. Kmalu potem, ko je župnik odšel, pridejo neki fantje v gostilno in gostilničar jih je vprašal: kateri vas je g. fajmoštra udaril? Nato je pa eden kar zbežal in se je tako izdal. Sam je pa pozneje rekel: „Ko bi bil vedel, da so fajmošter, bi jih ne bil udaril“, in ko so mu drugi nagajali, da bo zaprt, je prosil, „le tiho bodite“. Stvar pa ni ostala skrita. Sami farmani gospodovi so to pripovedovali orožnikom in državni pravdnik je fanta tožil. Daleč smo že prišli! ne samo, da je tukaj dosti neznanega ljudstva, še pred domačini ne bo človek več varen. Ali nimajo fantje nobene druge zabave, kakor napadati brez uzroka popotnike, ki jim nič žalega ne storé? Ne samo fajmoštra, ampak tudi druge ljudi napadati se ne sme in je gotovo kazni vredno in zato bo mogel fant zdaj pet dnij v ječi obžalovati svojo razposajenost.

Rožek. (Ujeti ptiček.) V torek dné 7. okt. popoldne se je nek mož, ki je iskal delo pri železnici v Področici, klatil pijan po naši vasi. Ko je prišel do Mežnarja, zavil je po poti proti pokopališču in čeravno je bilo precej mrzlo in je včasih deževalo, vlegel se je pri cesti pod drevo in spal. Že dva dni prej so nekateri domačini opazovali nekega drugega mladega moža, ki je po Rožeku pohajal, kakor bi nekaj iskal. Kmalu potem, ko je pijani mož prišel skozi vas, prikazal se je uni mladi človek, hodil okoli cerkve in farovža večkrat gor in dol in si oboje nekako čudno ogledoval, konečno pa se je obrnil iz vasi navzgor proti Puhmi. Ko je prišel nad Rožek, si je hotel gotovo razveseliti svoje srce z lepim razgledom na vas in nasprotno gorovje, pri tem je pa tudi zagledal spijočega moža. Gani ga je najbrž usmiljenje, da revež spi pod milim nebom v dežu in mrazu, in zato je hitel kar naravnost pod Blažetovo hišo k zaspanemu. Toda njegovo usmiljenje je gotovo med potom izginilo, kajti ko je do zaspanega došel, se je oprezno ozrl okoli, potem se vsede, in zopet okoli pogleda, konečno pa se vleže zraven onega moža, pa ne, da bi spal, ampak začel je tistemu preiskovati žepe. V tem je pa dekla prignala krave iz paše, zato je hitro roko iz žepa potegnil in se delal kakor bi spal. To vse so pa ljudje iz sosedne hiše iz okna natanko videli in opozorili hitro orožnike. Nevarni preiskovalec tujih žepov pa se sam ni več čutil varnega in zato je zbudil svojega nič slutečega pijanega soseda in vlekkel ga je navzgor v gozd, češ, da mu bo našel pri „Vojtu“ prenočišče, ker ga baje v Rožeku ni dobiti. Korakala sta naprej, a „roka pravice“ mu je bila že za hrbtom. Opozorjeni g. vodja žandarmerije je že hitel za njima in ju ustavil s prijaznima besedama: „Kam blagovolita gospoda potovati?“ Preusmiljeni preiskovalec žepov je osupnil in se izgovarjal, da pelje svojega tovariša spat k „Vojtu“, toda izkazov nobenih ni imel in si je dal ime Ambruš iz Puhme. Takih pa pri nas ni in zato je zahteval g. stražmojster, naj gre z njim nazaj, da se izkaže. Temu pa se je oni na vso moč branil in silil v gozd. Med tem pa je prišel že drugi g. žandar in z njim Mežnarjev sin. Ko ga je ta zagledal, zavpil je: „Rozman, f... t, kaj

ti tu delaš.“ In tako je prišlo na dan, da ni Ambruš, ampak Rozman, že davno od trbiške sodnije z iskalnim listom zasledovani tat, katerega sta zdaj gg. žandarja imela čast spoznati. Čeravno je videl, da je izdan, branil se je iti in s silo sta ga orožnika morala ukleniti in peljati v zapor. Zaspani delavec more biti hvaležen, kajti njegova dva desetaka, drobiž in vozni listek nazaj v Paternijon so bili rešeni; pa tudi Rožčani so bili rešeni neprijetnega ponočnega obiska, čeravno je zasledovani hudodelec tukaj zrastle. V zaporu je od začetka razbijal, pa trdo ležišče ga je menda ukrotilo in zaslužena kazen mu ne bo izostala.

Dvor. (Nova ustanova.) Veleč. g. župnik J. Fric; g. P. Bajs, kmet v Dvoru, in blagorodna gospa Jozefina Weinländer so pri naši župnijski cerkvi napravili lepo novo ustanovo na čast Mariji dobrega sveta ter v to svrhu darovali vsak po 400 kron. Ker bodo od tega imeli veliko dušnega darila ne le verniki in darovalci, ampak tudi naša župnijska cerkev imela vsako leto znatno korist, štejeta si podpisana v dolžnost, v imenu vseh Marijinih častilcev ter vseh vernih faranov, velikodušnim ustanovnikom na tem mestu izreči prisrčno zahvalo ter tisočkratni Bog plačaj! — Urban Habernik l. r., Janez Vospersnik l. r. cerkvena ključarja.

Gozdanje. (Jesenski darovi. — Nesreča.) Kar je nas Gozdančanov, nismo zadnji na svetu! Da smo daleč od sveta, da smo hudobni gorjanci, da nas preganjajo neotesani nasprotniki, da je za nami še svet zaplankan, da imamo slavno — slaba pota — vse to in še Bog-ve kaj še govorijo različni jeziki o nas. Nekateri celo trdijo, da Gozdančani točno delajo, ter da imajo samo dva letna časa: poletje in zimo; jesen jim sneg zapade, vigred pa pod ledom umre! Toda to je — obrekovanje. Toče si letos nismo naredili, vigredi pa drugje tudi niso imeli boljše, a mi pa imamo jesen, da je kaj vredna. Čvešpljev imamo, da jih vozimo še v mesto, Beljačani dajejo nam po 1 gold. 20 kr. do 1 gold. 50 kr. za merico. Imamo pa posestnike, ki prodajo po 40 do 50 in še več meric! Mošta imamo tudi dovolj. Nekateri kmetje pa rajši prodajajo jabolka — po 1 gold. merica — ter trdijo celo, da se bolj izplača, jabolke prodati ter vino kupiti, kakor pa stisniti jih v mošt. — V petek dné 10. t. m. je padel hlod na nogo Orinčkovim zakotnici Neži, ter jej je zlomil kost v dveh krajih.

Škofice ob vrbskem jezeru. (Častnim občanom) škofiške občine so bili v seji dné 7. okt. izvoljeni: č. g. Val. Podgorec, vikar v Marijanišču; č. g. Valentin Primožič, župnik v Glinjah; g. dr. Aleks. P. P. v. c. kr. dvorni odvetnik na Dunaju. V liberalnem taboru je nad temi imenovanji grozen vik in krik.

Škocijan. (Podružnični shod.) Kljub slabemu vremenu je bilo zborovanje naše Ciril in Metodove podružnice dné 5. oktobra mnogoštevilno obiskovano. Prišli so v lepem številu domačini, posetili so nas dragi sosedje iz Kamena in Št. Vida in Dobrlevasi. Pripeljali so se še posebej navdušeni Globasničani. Najbolj pa nas je veselilo, da so s svojo navzočnostjo počastili naš shod izvrstni pevci, gospodje iz Beljaka. Vsa čast takšni rodoljubni požrtvovalnosti, kakor so jo pokazali tokrat vrli Beljačani! Č. g. Weis iz Velikovca je kaj lepo govoril o pomenu papeštva za ves svet. Omenil je tudi, da je cerkev in pravo versko prepričanje edina zvezda-rešiteljica za slovensko ljudstvo. Kazal je nadalje na slab vpliv brezverskih časnikov na kmetstvo ljudstvo in toplo priporočal: Ljudstvo drago! Beri rado in po svoji moči podpiraj dobre časnike in kajige, ki so po mnenju sv. Očeta Leona XIII. v vsaki hiši blagodejen misijon. — Potem nastopi mladenič, Pušnikov Jožej, ki v navdušenih besedah vzpodbuja navzočo mladino, naj se uči in spoznava ljubiti svojo vero, svojo slovensko in avstrijsko domovino. Če napreduje vse, če imajo celo že berači svoj lastni časopis, zakaj bi potem slovenska mladina ne brala rada poštenega krščanskega berila? Če so Slovenci bili zmiraj pravi možje, verni, pošteni in srčni, kako bi potem mi mladeniči, njihovi nasledniki ne bili? Gospod urednik! To vam je bil junak, kretal in govoril vam je, kakor raztrgani dohtar, če tudi je nastopil kot govornik šele prvokrat. Bili so ga veseli vsi. Ker imajo Ciril in Metodove podružnice namen, počevati ljudstvo (odločno obsojamo ob takih prilikah pijančevanje in lumparijo), je tretji govornik, domači g. kaplan, govoril o novi volilni postavi. Važno in potrebno je, da se ljudstvo natančneje pouči, kako da naj voli po novem volilnem redu. Zabavni del je imel razen pevcev skoraj celega v svoji oblasti navihan Ožbej Ilavnik iz slavne Reberce. Hvaliti, kako da zamore znani „kujon“ s svojimi domačimi dobro zasoljenimi dovtipi in šalami zabavati priprosto ljudstvo, bilo bi odveč. Gospod Ožbej, hvala vam; Vaš spomin med hvaležnim ljudstvom živi! Brez mile pesmi slovenske seveda ni bilo. Ubrano in lepo so popevali izurjeni pevci Beljačani in domači moški zbor. Eden

izmed gospodov beljaških je v iskrenih besedah napil škocijanskim pevcom in jih vzpodbujal, da naj tako pridno in lepo kakor doslej tudi gojé odselej pesem slovensko, naj jo ljubijo, ker je ona najlepša izmed vseh. Dokler slovenska mladina poje poštene pesmi domovini v čast, sebi pa v veselje in ublažitev srca, dotlej bo stal tudi slovenski Korotan, ki stoji in pade s kmetiskim ljudstvom in mladino. Na roženvenso nedeljo je bil torej v Škocijanu zopet lep dan, tudi Sentrupertski šoli je prinesel nekaj podpore. Zdravi!

Reberca. (Otvoritev nove železnice. — Nemško-slovenski napisi.) Želja, da bi kedaj vozila v Kaplo železnica, izpolnila se je z dnem 5. t. m., ko se je zjutraj odpeljal iz Kaple prvi vlak. Lepo je bil okinčan „lukamatija“ in ko je zažvižgal, da mu je dovoljeno po tako dolgem času se voziti, zagrmeli so topiči. Na postajici „Reberca“, kjer je dal razobesiti zastave g. Engländer, imovitelj papirnice, zagrmeli so zopet topiči, ko se je „lukamatija“ ustavil, da si malo odpočije. In tako je veselo drdral proti Sinčivasi, vedno ponavljajoč svoj „fik-fik“. Na vseh postajah je bilo dovolj radovednih ljudij, ki so gledali, kako se bo pripeljal vlak. Kaj smešno je bilo gledati, ko so na žitrajšem polju zbežale krave pred vlakom, ter so bezgale, kakor bi prišla huda muha med nje. Popoldan, ko se je pripeljal vlak na Miklavčevo (kajti tako se pri nas govori in moti se, kdor trdi, da se bo reklo kedaj „na Miklavcu“ ali „v Miklavcu“), pozdravila ga je celo godba, ker je bilo slučajno „žeganje“ tam. Tako se vozi tedaj vlak dvakrat na dan ven iz Kaple in dvakrat noter. — Kakor sem že omenil, bōdli so slovenski napisi nekaterim Kapelčanom posebno v oči. Tuhtali so in študirali, kako bi se dalo to odpraviti in nazadnje so jo vendar le znašli. Šli so in z — apnom pobelili slovenske napise, kar je bilo sevé najbolj lahko. Mislim, da daljših opazk k temu ni treba več, kajti ne samo Slovenci, ampak tudi trezno misleči Nemci obsojajo to početje, ki kaže skrajno nestrpnost, neolikanost — dà, neumnost in lahko se oni sramujejo tega čina in zaslužijo tudi pošteno kazen. Ni jim bilo dovolj, da so nekdam cerkev oblatili in vrgli kip sv. Janeza Nep. v vodo, sedaj so se morali še spraviti nad slovenske napise, da si tako utrdijo staro „slavo“. Pač žalostno! Pripisovati se mora kaj takega samo njih nevednosti, kajti vedeti bi pač morali, da tudi Slovenec plača davke in da tudi on ima pravico zahtevati to, kar mu gre, in da je Slovenec, ki nosi svoj denar v Kaplo, od katerih je tudi večinoma odvisen obstanek nekaterih Kapelčanov. Proti temu, da bi se slovenski napisi po takih pobalinih izbrisali, pa odločno ugovarjamo; še smo in na žlici vode nas ne bote popili!

Št. Lipš pri Rajneku. (Motenje vere.) Dolgo smo premišljali, kaj storiti z naslednjim slučajem. Toda ker nasprotniki obesijo vsako malenkost in tudi izmišljene laži na veliki zvon, zato smo se odločili, obelodaniti sledeče: Na angeljsko nedeljo dné 31. avgusta je bila božja služba v Št. Petru, podružnici šent-janžke župnije na Mostiču. Med pridigo se je predrznil nekdo (imena za sedaj še ne imenujemo), da je bral očitno na koru v pohujšanje vsem, ki so ga videli, nesramni in brezbožni list „Scherer“. Bralec je človek, od katerega bi pričakovali veliko olike, in ki bi imel dajati drugim lep vzgled. Četudi dotični morebiti (?) ni razumil slovenske pridige, vendar ga moramo vprašati: ali ni to očitno pohujšanje, v cerkvi mesto molitvenika prebirati takšen, cerkev, vero in duhovnike zasramujoč časopis; in če bi že to ne bilo, kje v javni družbi bi se nahajal omikanec, ki bi pred očmi javnega govornika si upal kaj takega storiti. Olikanec bi vendar moral imeti do govornika toliko spoštljivosti, da bi kaj takega opustil. Nasprotniki imajo pač popolnoma svojo oliko. Naj bi se naših kedo predrznil kaj takega početi, to bi ga nasprotniki raztrgali na drobne kosce. Toda „heil“ nemškutarski oliki!

Ruda. (Razno.) Na malo gospojnico so naši liberalci ustanovili tu na Rudi svojo lastno posojilnico. Našinci bodo pa gotovo slovenskejši posojilnici v Velikovcu, ki je že mnogo dobrega storila, zvesti ostali. — Dne 30. septembra je Amalija Kaiser, rojena in doma na Rudi, vstopila v samostan sester nemškega reda v Brežah in slovesno bila preoblečena. Ž njo vred je tudi Marija Maier iz Tiefena slovesno obljubo storila. Cela slovesnost je bila prav lepa in ganljiva. — Dne 26. sept. popoldne je Riglerjevo posestvo na Gruči do tal pogorelo. Hiša je stala na samem in nikogar ni bilo doma, živina je k sreči bila na paši. Posestnik je bil zavarovan.

Prevalje. (Pošta.) V petek dné 3. t. m. je zapustil Prevalje naš prejšnji poštni sel v spremstvu — žandarja. Zakaj, mi ni znano. Pač pa je vsem znano, da so se začasa njegovega službovanja dogajale največje nerednosti. Pisma se strankam niso pravočasno dostavljala, cel zavitek pisem so našli ležati na nekem vrtu, večkrat so dobili izgubljena

pisma, dopisnice in recepise itd. Seveda so se čule radi takih nerednosti vedne pritožbe in po daljšem odlaganju je pošta vendar nevestnega slugo odslavila. Zdaj imamo zopet novega sela, že petega tekom treh mesecev. Sedanji sel je Nemeč in ne zna kar nič slovensko. Kako naj ta izpolnuje svoj posel? Pritožili smo se na višje mesto in upamo, da bo pri naši pošti v kratkem zavladal potrební red.

Možica. (Še enkrat Čare.) Nismo mislili, da bo v zadnji številki „Mira“ opisani shod v Možici dal povoda, da se o njem toliko piše; sprejmite, gospod urednik, v spopolnitev še te-le vrstice. Kako je g. Čare „očaral“ svoje poslušalce, kaže že to, da niso vedeli, kaj bi storili, da bi izrazili svoje notranje čute; tekmovali so brzojaviti „vsenemškemu“ (!) graškemu listu o tem sijajnem (?) shodu; da se je oglasila tudi „Bauernzeitung“-a, je umevno, saj je gotovo g. Čare zvest „bauernbindlar“. Kar pa ta list piše o pritrditvi k njegovi razpravi in o zaupnici, katera se mu je izrekla, to je sevé pretirano; odobravalo se je, kar je bilo odobravanja vredno. Poročevalec nemško-nacionalnih listov pa naj navede besede, s katerimi je predsednik zborovanja poslušalce pozval, izreči g. poslancu zaupanje; resnica je le: g. predsednik se je g. poslancu za njegov prihod zahvalil in za nič drugega, ter zaključil zborovanje in to se je zgodilo v treh ali štirih stavkih, čemur je sledilo ploskanje. Če hoče biti g. Čare ponosen na to zborovanje in na njegov uspeh, katerega je dosegel tudi v tem delu dežele — tako kvasi „Bauerncajtunga“ — in če ga naj ta uspeh spodbuja (kakor pišejo), hoditi po poti, katero je nastopil, no, potem pa naj le moško koraka naprej. Kako razumljivo in poučljivo pa g. Čare govori, naj bo le to v dokaz; g. poslanec je naštevaj mnogovrstne davke; nekteri njegovih poslušalcev, in to so bili ljudje, katerim vendar ne moreš oporekati, da g. Čareja niso razumeli, so pa prišli po njegovih besedah do mnenja, skoraj bi rekli do prepričanja, Čare-jeva stranka bo delala na to, da se bo odpravil zemljiški davek; in to se zdaj širi med ljudstvom, in morebiti ne trdim preveč, kot sredstvo agitacije za Čareja. Kmetje! vendar ne verjemite kaj takega; davek se more znižati, kakor se je tudi že zgodilo, in Bog daj, da bi se še bolj znižal, ali čisto odpravil se pa nikdar ne bo. In recimo, da bi se to zgodilo, plačevati bodeš vedno moral, četudi kot naklado pod tem ali drugim imenom. Resnici na ljubo pa naj bo povedano, da g. Čare v svoji razpravi do take neumnosti vendar še ni zlezel; a zanj pa naj sledi iz tega nauk, da, če bode zopet kje nastopil, od svojih poslušalcev ne zahteva preveč spretnosti v politiki, čeravno so izrastli iz nove šole ter zajemajo svoje politično prepričanje iz nemško-nacionalnih listov, n. pr. iz „Tagespošte“, „Bauerncajtunge“ in drugih. Lahko vam, g. Čare, in drugim „fortšritlarjem“ tiho na uho povemo, da na ta način le vi poneumite ljudstvo ne pa — klerikalci!

Spodnje Koroško. (Zavednost kje si?) Dobil sem v roke nemško pismo iz Zgornje Štajerske, katero zopet kaže prav lepo sad naših ljudskih šol; a pogreški v njem bi še bili le malenkost. Gre se za krstni listek, in stranka prosi, da se ime ne bi pisalo s „c“, ampak z „tz“ in stranka še izrecno pripomni: „also in deutscher Form“, t. j. v nemški obliki. In zakaj tako? Ker to zahteva — nemška nestrpnost; kot vzrok namreč je naveden, da bi se dobila v ondodnem kraju lažje kaka služba. Če torej Nemeč gleda le na to, se li piše posel z „tz“, „tsch“, „sch“ itd. — no s tem le pokaže, da mu v glavi ne more biti kaj v redu, pa še „hajl“ navrh — potem je nemštvo rešeno. Kaj se naj pa uči mladina, ki išče službe, iz tega? Ne išči si službe pri takih nestrpnih; če vzame Slovenec, ki se mora le vendar v službo podati, seboj poštenost in marljivost ter verno srce, našel bo povsod odprte roke in trezno misleče stranke ne bodo vpraševale, li piše svoje ime s „c“ ali „tz“. — Pri tej priložnosti moram pa še na nekaj opozoriti, na kar se v našem listu še ni ozrlo. Dne 25. sept. je imelo nemško, takomenovano ljudsko društvo, kojemu načelnik je v občeznani renegat Dobernigg, svoj občni zbor. Da se je udrihalo po „klerikalcih“ in da so tudi teptani Slovenci prišli k svojemu delu, je umevno. Reklo se je med drugim: „V istini raste veselje napada od strani Slovencev od dné do dné (kdo se ne smeje!) in težkoča, ta napad zavrniti, bo tudi na Koroškem vedno težja“. Če bi nam Dobernigg le povedal, katerega Nemeča smo že napadli ter mu kratili pravice! V kratkem na to pa pravi: „Slovenskemu ljudstvu na Koroškem ne velja naš upor.“ Kaj ne, kmet, ti ljudje pač šestokrat ne vedó kaj govoriš. „Čim hušji bo napad (ja vsaj povejte, vi nemškutarji, na koga) tembolj osorna (koj recimo: surova) bo naša obramba“. Mi pa vam zagotovimo, da se vas ne bomo vstrašili! Potem kvasi isti — ik o ohranitvi „nemških“ (?) mest: Velikovec, Pliberk in trgov: Železna Kapla, Guštanj in Spodnji Dravograd. Kje bi bili Velenemci teh krajev, če bi jim Slovenci ne nosili svojih težko

pridelanih novcev? No, če bodo že celovski trinogi tako drzni, bomo tudi mi vedeli na kričače navedenih velenemških (?) mest in trgov opozoriti. „To pa je zopet pisal zagrizen »bindišar«, sovražnik Nemcev, poreče ta in drugi nemškutar, »da bi nam odtujil kmete in uničeval »gšeft«“. Toda temu ni tako! jaz pravim; na „gšeftu“ ti škodujejo isti, ki se ti hlinijo s svojim „fortšritom“, n. pr. že omenjeni Dobernigg, Gratzhofer, Hinterhuber, Tschernigg, Kotz, dr. Jožef Huber, dr. pl. Metnitz i. dr., ki so bili vsi na navedenem občnem zboru, kjer so padle tudi sledeče besede, katerih si blagovolite vi trgovci posebno zdaj o volitvah prav dobro zapomniti: „Nevarnost za razširjanje slovensčine je pa žalibože tudi pri nekaterih nemških trgovcih naših večjih mest dežele; njim ne zastostuje, vzeti v službo za občevanje s slovenskimi kupovalci v deželi navadnega slovenskega jezika (to bomo si dobro zapomnili) zmožnih učencev; oni povspešujejo napredovanja nam (Nemcem) nasprotnega elementa s sprejemom mladeničev iz Štajerskega, Kranjskega in Primorskega.“ Torej trgovec, ki ima svoje blago na razpolago za Nemce in Slovence, naj gre pozvedovat poprej h celovškim hajlovcem, li sme vzeti v službo pomočnika, ki zna tudi Slovincem postreči, ali ne. Čudimo se, da se zbog takemu očividnemu hujskanju istih velikašev pri zeleni mizi v Celovcu trgovcem po mestih in deželi vendar še ne odprejo oči, koliko jim hočejo na ta način škodovati, temveč da od dné do dné že podpirajo njihova glasila, časnike, ter jih slavijo kakor majhne bogove. Tako hujskanje naj si naše ljudstvo dobro zapomni in se trdno drži gesla: „Svoji k svojim!“ Posebno zdaj za časa volitev, ko se bodo zopet prilizavali ti volkovi v očjih oblekah, obetajoč vse dobro, česar pa ne morejo dati. Z besedami, katerih je rabil ta „nemški petelinček“ ob koncu svojega miroljubnega (?) govora tudi jaz kličem: „Na delo vsi, ki ste dobre volje!“ Otrsi se, kmet, obrtnik, trgovec spon, v katere te je vkovalo za časa svojega vladovanja nemško-nacionalno gospodarstvo. Da ti gospodje, ki tako očividno hujskajo trgovce zoper kmeta in narobe, ne meneč se za visoke davke, katere morajo plačevati, in na skrbi, od kod bodo potrebnih penezov dobili, niso prijatelji ljudstva, uvidi vsak, ki le nekoliko trezno premišluje njihove besede. Če pa bodo trgovci res pokorni tem kričačem, tedaj pa naj vedi tudi vsak, ki ljubi le še količkaj svoj narod, kaj ima storiti: Ne udajmo se!

Novičar.

Na Koroškem.

Vedno lepše! K celovski deželni sodnji sta prestavljena c. kr. deželna sodnijska svetovalca gg. Prettner iz Trga in Winkler iz Volšberga. Nobeden teh dveh ne zna niti besedice slovenske. Pokojni svetovalec Wagner je znal toliko slovenski, da je vsaj razumel naš jezik. Na njegovo mesto je pa prišel zopet trd Nemeč, prav po nemško-nacionalnem načelu, ki hoče povsodi izpodrinuti slovensčino. Res, vedno lepše!

Šolske kazni — slovenski župan — orožniki — Mac Nevin. Zadnjič smo v uvodnem članku poročali, kaj vse je celovski okrajni glavar naložil hodiškemu županu. Da je stvar prišla v javnost, mogočnemu baronu Mac Nevinu ni po volji; ne vemo, ali je vendar še tako rahločuten, da ga je nekoliko sram dotičnega odloka, ali ga sili kaj drugega. Slišali smo, da baron Mac Nevin po orožnikih poizveduje, kako je njegov prelepi ukaz prišel v časnike! Ta je pa ravno tako lepa, kakor čedni odlok sam. Zakaj se baronski mogočnej, ki si je menda postavil za svoj cilj, da nagaja slovenskim kmetom, na enkrat tako boji javnosti? Saj v odloku ni govora o bogve kakšni državni tajnosti, marveč o prav navadnih kaznih, katere naj bi župan od revnih kmetov izrabil s pomočjo — eksekucije in to je vendar nekaj prav javnega! Ali si pa baron Mac Nevin misli, kakor pravi Nemeč: „Im Dunkeln ist gut munkeln?“ — Vprašamo še, ali orožniki, župani itd. pri nas res nimajo več drugega posla, kot služiti — dobri ali slabi volji kakega Mac Nevin? Na korist in v ugled državnim uradom to ne more biti!

Reklamirajte! Svoje somišljenike nujno pozivljamo, naj takoj pregledajo volilne liste, tako kmečke kakor splošne kurije, so li v njih vsi naši možje zapisani, ali ne! Stvar je največje važnosti in neobhodno potrebno je, da sedaj v važnem volilnem času vsakdo stori svojo narodno dolžnost! Ne ustrašite se torej truda!

Križem sveta.

Prvorojenček prestolonaslednika. So-proga našega prestolonaslednika, nadvojvode Frana Ferdinanda, je povila novorojenčka — sina. Kakor znano, se je moral nadvojvoda pred svojo poroko z grofico Chotek odpovedati pravici do prestolonasledstva za otroke, ki utegnejo priti iz tega zakona. Povodom rojstva prvorojenčka pa se oglašajo mad-

jarski opozicionalni listi s članki, v katerih izvajajo, da Madjari ne priznavajo one odpovedi, da ista ne velja po zakonih Ogerske ter smatrajo novorojenega sinčka nadvojvode kraljevim princem in zakonitim prestolonaslednikom. „Egyetertes“ pravi naravnost, da rodbinski zakoni vladarske hiše ne vežejo Ogerske. Ogersko pravo da ne pozna nobenih neenakosti, niti ne neenakorodnih zakonov. Ogerska da more proglašati svojim kraljem onega, o katerem sodi, da ima pravico do tega v soglasju z fundamentalnimi zakoni.

10 milijonov novega davka. Nečuvjen napad na žepe avstrijskega, posebno ubožnega prebivalstva, se je izvršil te dni vsled sklenitve novega petrolejskega kartela. Brez vsakih dokazov o podraženju pridobivanja petroleja, brez vsake premembe tržnih razmer so zvišali židovski kapitalisti ceno petroleja za štiri in pol krone pri meterskem stotu. Ves ta večji dohodek pride v prid židovskim kapitalistom kot nov čisti dobiček. Ta dobiček pa nikakor ne bo majhen. Če vzamemo najmanjšo množico petroleja, ki se rabi v naši državi, namreč 2,170.000 kub. metrov, znaša novi davek ogromno vsoto 9,760.000 K. Ker višji stanovi rabijo sedaj za razsvetljavo večinoma elektriko ali plin, bodo morali to ogromno vsoto plačati večinoma le nižji sloji prebivalstva.

Irredentizem v Dalmaciji. Splitski list „Jedinstvo“ piše: Zadnji čas se vedno več Italijanov naseljuje v Dalmaciji. Vse kaže, da je Italija začela v Dalmaciji delati tako, kakor v Albaniji. Že večkrat se je čulo, da je Avstrija v pogodbi z Italijo obljubila prav čudne privilegije za italijanske državljane. Dobro bi bilo, ko bi se to odkrito svetu povedalo. Vsekako je čudno, da bivši italijanski minister Villari potuje po Dalmaciji ter nadzoruje šole. Za „Legino“ šolo v Splitu kupujejo od revnih Hrvatov učence po 4 krone na mesec. Za to šolo so Italijani dobili učitelja, rojenega Hrvata. To so morali storiti, ker otroci ne znajo italijanski. V Splitu je okoli 40 Italijanov, ki morajo dajati na mesec po nekaj forintov. Zgradili pa so „Legino“ šolo za 50.000 kron, za opravo so porabili do 10.000 kron, za tiskarno so zložili 60.000 kron, za hrvatske otroke plačujejo na mesec najmanj 400 kron. Nastane vprašanje: Ali te stroške res plačujejo splitski Italijani ali pribaja denar iz Italije?

Car in delavci. V baltiški ladjedelnici je sprejel ruski car odposlanstvo delavcev, ki mu je prineslo kruha in soli. Car je imenoval delavce brate ter jih svaril pred zapeljivci, ki so ravno tako njihovi kakor carjevi sovražniki.

Naša gospodarska organizacija.

Gospodarska zadruga v Sinčivasi.

Zadruga je imela meseca septembra prometa:

Ovsa	je prišlo 193 kv.,	odšlo 78 kv.
ječmena	„ „ 62 „	„ 72 „
rži	„ „ 56 „	„ 194 „
leče	„ „ 109 „	„ 200 „
prosa	„ „ 26 „	„ 7 „

Žito smo zopet poskusili pošiljati vojaščini in upamo, da nam bo ta zveza najbolj umestna. Vsaj potem ni treba imeti ogromnih množin žita v zalogi in ponujati jih na vse strani. Cene so letos nizke, a ne more se pomagati. Vojaščina plačuje blago z dobro celovsko tržno ceno; za nas pa pride v poštev, da se mora blago postaviti franko v vojaški hram, kar nam dela pri vagonu 52 kron stroškov. Vrh tega je letos rž zelo smetna, in nam daje 4% odpadkov, predno se more odpošiljati. Tudi v ovsu je mnogo smetja. Fižol bo imel, vsaj upati je, dobro ceno.

Zopet opozarjamo zadružnike na našo drevesnico. V zadnjem poročilu bila je v toliko pomota, da se je mesto krajcarjev postavila cena v vinarjih; rokopis je imel kr. ne vinarje. Torej stanejo lepa jabolčna drevesca počez 15 krajcarjev, izbrana 20 kr., za nezadružnike 25 kr. Drevesc se lahko precejšnje število oddá. Starejša, večja drevesca iz Olšenice stanejo 25 krajcarjev.

Za zimo ima prodajalnica zopet v zalogi vetrinjskega blaga; posredno po prekupcu smo ga letos dobili nekoliko ceneje, kakor lani naravnost iz tovarne. Kmetje dobé, dokler seže ta zaloga zdaj v prodajalni, res po ceni izboren loden; cena je gotovo nižja, kot drugod. To je veliki križ pri skupnem nakupovanju, najti pravi kraj, kjer se kupi po dostojni ceni.

V nedeljo 19. t. m. je odborova seja v zadruzi popoldne ob 3. uri; odborniki in nadzorniki so povabljeni, udeležiti se posvetovanja.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

Tržne cene.

V Celovcu, dné 9. oktobra 1902.

Ime blaga	na birne		na hektolitru		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenca . . .	10	—	12	50	— konj
rž	8	79	10	39	— pitana vola
ječmen . . .	—	—	—	—	3 vprežne vole
oves	4	64	5	80	— junca
tursica . . .	8	20	10	25	— 81 krav
pšeno	13	60	17	—	— telici
fižol rdeč . .	—	—	—	—	38 pitanih svinj
krumpir . . .	1	80	2	92	4 prasce
grah	—	—	—	—	
ajda	7	54	9	42	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 230 K do 238 K, krave po 240 K do 224 K.

Sladko seno je meterski cent po 4 K 90 v do 5 K 70 v, kisló seno po 4 K 20 v do 5 K 40 v, slama po 3 K — v do 3 K 60 v.

Promet je bil slab.

Vabilo

na

izvanredni občni zbor

katerega priredi

Zveza slovenskih posojilnic v Celju
v sredo, dné 22. oktobra 1902

ob 2. uri popoldne v dvorani posojilnične
gostilne „Národní dom“ poprej „Hôtel Aufmut“
v Velikovecu

s sledečim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo revizorja o koroških posojilnicah. 3. Pravni pouk o raznih posojilničnih zadevah. 4. Poročilo o cepljenju nekaterih koroških posojilnic od slovske Zveze. 5. Nadomestna volitev v odbor. 6. Volitev pododborja za Koroško. 7. Razni govori in nasveti.

Poročevalci bodo sledeči gospodje: Mihael Vošnjak, t. č. predsednik; dr. Ivan Dečko, t. č. podpredsednik in pravni zastopnik; Franjo Jošt, t. č. tajnik in revizor Zveze, ter č. g. Franc Treiber, kanonik-župnik v Št. Rupertu pri Velikovecu ter odbornik velikovške posojilnice.

Z ozirom na veliko važnost tega občnega zbora in predmetov, ki se bodo na tem shodu razpravljali, je pričakovati, da bode vsaka koroška slovska posojilnica po več odbornikih ali odposlancih zastopana.

V Celju, dné 22. septembra 1902.

Za: Zvezo slovenskih posojilnic v Celju:

Mihael Vošnjak,
predsednik.

Franjo Jošt,
tajnik in revizor.

Vabila.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Kotmarovas in okolico napravi v nedeljo dné 19. vinotoka 1902 ob 3. uri popoldne svoj letni občni zbor v gostilni g. Antona Otovica v Ilovljah po sledečem vspredu: 1. Nagovor predsednika. — 2. Poročilo tajnika in blagajnika. — 3. Sprejem in vpisovanje udov. — 4. Volitev novega odbora. — 5. Razni govori in nasveti. — Po zborovanju bode prosta veselica, pri kateri bode sodeloval zbor I. koroškega tamburaškega društva „Bisernica“ iz Celovca. — K obilni udeležbi vabi vse ude ter zavedne Slovence in Slovenke odbor.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Velikovec in okolico napravi v nedeljo dné 19. vinotoka 1902 ob 1/2 4. uri popoldne v gostilni gospe Marije Plešivčnik pri Dürnwirtu v Št. Jakobu, fara Št. Peter pri Velikovecu, slavnostni shod v proslavo 25letnice vladanja sv. Očeta Leona XIII. po sledečem vspredu: 1. Pozdrav predsednika. — 2. Slavnostni govor. — 3. Pobiranje letnih doneskov od tamošnjih podružničnih udov. — 4. Slučajni nasveti in govori. — Po zborovanju tombola in prosta zabava, pri kateri bodo iz posebne prijaznosti sodelovali Klostersko-Grebinjski pevci. — K obilni udeležbi najljubneje vabi vse zavedne Slovence in Slovenke odbor.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Rožek in okolico bo v nedeljo 19. oktobra ob 3. uri popoldne napravila svoj občni zbor v gostilni g. Jožefa Paula p. d. Ruterja v Dolinčicah. Spored: Pozdrav predsednika. Slavnostni govor. Razni govori. Volitev novega odbora. Prosta zabava, pri kateri bo nastopil Rožanom iz „Mira“ že dobro znani gospod „Ožbej“. Prvokrat bodo zsvirali tudi domači tamburaši. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

Loterijske številke od 11. oktobra 1902.

Dunaj 19 83 64 57 22

Gradec 24 45 76 90 21

NAZNANILA.**Kot kuharica**

želi pri kakem gospodu duhovniku v službo stopiti v tej stroki dobro izurjena ženska srednje starosti. Dopisi naj se v tej zadevi pošiljajo upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemnih zavitekov itd. po najnižjih cenah.

Pridnega in poštenega fanta sprejme za učenca Valentin Sive, črevljarski mojster v Celovcu, Rengasse št. 4.

Važno za bolehaloče na želodcu!

Pomanjkanje teka, bolečine in slabost želodca, slabost ter glavobol vsled slabega prebavljanja, **slabo prebavljanje** itd. odstranjujejo takoj znane **Brady-eye (marijinoceljske) želodčne kapljice.**

Na tisoče zahvalnih in priznalnih pisem.

Jedna steklenica z navodilom 80 v., dvojna steklenica 1 K 40 v.

Dobivajo se v lekarnah.

Kjer se ne dobivajo, razpošilja jih **glavni razpošiljatelj C. Brady**, lekarna „k ogerskemu kralju“, Dunaj I., Fleischmarkt, in sicer če se prej pošlje 2 K 40 vin. tri majhne steklenice, če se pošlje 2 K 80 vin. dve veliki steklenici. Pred ponaredbami se svári. Prave marijinoceljske želodčne kapljice morajo imeti varstveno znamko in podpis: *C. Brady*.

Izvrstne in najnovejše

domače mline

brez kamnov in valjarjev, ki zmeljejo 3 krat več nego drugi, in se dajo lahko gonit z vsako silo, kakor tudi vse kmetijstvu potrebne stroje, posebno škoporeznice s patentovano napravo, da se pri delu nikdo ne more poškodovati, ki so zelo trpežni in delajo jako fino, prodaja ter prevzame vsa v to svrhu spadajoča dela pod jamstvom in po najnižji ceni

Josip Božič,

kmet in gostilničar v Dolini pri Pokrčah. Pošta Grabštanj (Grafenstein) na Koroškem.

Naznanilo.

Naznanja se, da se bode vršila prodaja, v zapsuščino dné 18. septembra 1902 v Velikovecu umrlega trgovca, gospoda Janeza Tomasch-a, spadajočih premičnin od dné

20. oktobra t. l. dalje

na licu mesta v Velikovecu, zgornje pošne ulice št. 125.

Premičnine obstojé:

iz manufakturnega, galanterijskega in specerijskega blaga v cenilni vrednosti 6216 K 52 v,

iz prodajalnične oprave v vrednosti 543 „ 40 „

in iz drugih premičnin v vrednosti 60 „ — „

Velikovec, dné 11. oktobra 1902.

C. kr. notar kot sodnijski komisar:

*dr. Josip Haas.***Dva lepa konja,**

15³/₄ pestij visoka, svitlo-rujave barve, popolnoma zdrava, brez vsake napake in zanesljiva, trdna za domače delo in hitra za vožnjo, se radi selitve, tako j prodata. Odda se tudi vsa še nova in lepa oprava in voz. Dobi se v župnišču v Libeličah pri Spodnjem Dravogradu.

Gostilna „Kramerle“ v Tinjah

se prodá ali dá v najem. Več pové „Hranilnica in posojilnica“ v Tinjah, p. Tinje pri Velikovecu.

Dva velika močna konja

se prodata v Tinjski proštniji (Probstel Tainach). Pošta Tinje pri Velikovecu.

Kot prava
dobrota
in potreba za vsako družino se
izkazuje vsak dan bolj uporaba

Kathreiner-Kneippove sladne kave.

Nobena skrbna gospodinja naj se ne pomišlja dalje uvesti to tečno in zdravo pijačo.

Ni čistejše primesi in boljšega nadomestila za zrnató kavo, kjer je ta zdravniško prepovedana.

Kathreiner-Kneippova sladna kava se dobiva pristna samo v izvornih zavojčkih z varstveno znamko »župnik Kneipp«. Odprto odtehtana ali drugače zavita kava ni nikoll

Kathreinerjeva.